

M a r e k B a l o n

WIELKI PONTYFIKAT św. Jana Pawła II

RAFAEL

KOREKTA
Agata Chadzińska
Marek Chadziński

PROJEKT OKŁADKI
Łukasz Kosek

SKŁAD
Łukasz Sobczyk

ZDJĘCIA

Grzegorz Gałązka/Sipa Press/East News (okładka)
Laski Diffusion/East News (s. 3, 19)
Jarosław Zych (s. 7-8, 49, 78)
Andrzej Stolarczyk/FOTONOVA (s. 8)
Associated Press/East News (s. 11, 14, 20, 37)
Sipa Press/East News (s. 16-17, 36, 47, 49, 59)
Archivi Farabola/EAST NEWS (s. 22)
Alberto Pizzoli/East News (s. 26)
Rex Features/EAST NEWS (s. 28)
AFP/East News (s. 29, 30, 38, 40, 52, 55, 70, 75)
Wojtek Łaski/East News (s. 34-35, 56, 61)
Archivi Farabola/EAST NEWS (s. 41)
Janusz Rosikon/FOTONOVA (s. 45)
ROPI/REPORTER (s. 48, 50, 74)
Maciej Macierzynski/REPORTER (s. 64)
Andrzej Iwańczuk/REPORTER (s. 67)
Jan Zadora/REPORTER (s. 68)
Omega Fotocronache/East News (s. 71)
Jan Skarzynski/REPORTER (s. 73)
Tomasz Wierzejski/REPORTER (s. 77)

ISBN 978-83-7569-763-6

© 2018 Dom Wydawniczy RAFAEL
ul. Rękawka 51
30-535 Kraków
tel./fax 12 411 14 52
e-mail: rafael@rafael.pl
www.rafael.pl

PATRONAT HONOROWY

DOM RODZINNY
JANA PAWŁA II

DROGA NA TRON PIOTROWY

Pontyfikat Ojca Świętego Jana Pawła II – jeden z najdłuższych w dziejach Kościoła katolickiego – okazał się pod wieloma względami przełomowy. Na jego wielkość i wyjątkowość złożyło się wiele czynników. Przede wszystkim pochodzenie tego papieża, przybywającego „z dalekiego kraju”, zza „żelaznej kurtyny”, syna dumnego narodu polskiego, który mimo słowiańskich korzeni zawsze bronił swej przynależności do kultury i cywilizacji Zachodu, niejedną raz płacąc za to wysoką cenę. Przez długie wieki Europa mogła spać spokojnie, bo to Rzeczpospolita strzegła jej wschodnich rubieży, zyskując zaszczytne miano *antemurale christianitatis* – „przedmurza chrześcijaństwa”. Wieloletnie wojny Królestwa Polskiego z mocarstwami islamskimi, prawosławnymi i protestanckimi ugruntowały przywiązanie Polaków do wiary katolickiej, które wzrosło jeszcze potem, w okresie niewoli, kiedy to Kościół katolicki stanowił prawdziwą ostoję polskości,

jednocząc rozdarty między trzech zaborców naród. Również w ciężkich czasach okupacji i komunizmu Polacy szukali oparcia w Kościele, który w obliczu wyjątkowo okrutnych prześladowań dawał piękne świadectwo wierności Bogu i ojczyźnie.

To wszystko złożyło się na duży autorytet Kościoła katolickiego w narodzie polskim, a wszystkie szykany, którym był poddawany ze strony komunistycznego reżimu, tylko go umacniały.

W sensie zimnowojennego podziału na demokratyczny Zachód i komunistyczny Wschód Karol Wojtyła faktycznie przybywał „z dalekiego kraju”, z kraju komunistycznego, ale zarazem z kraju, w którym katolicyzm był niezwykle silny, żywotny i bardzo daleki od tych wszystkich posoborowych zawirowań i kryzysów, z jakimi musiały się wtedy zmagać Kościoły w krajach zachodnich. Wraz z wyborem Karola Wojtyły na papieża na Stolicę Piotrową spłynęła nowa, ożywcza siła, która w krótkim czasie miała zdynamizować działalność ewangelizacyjną Kościoła i skierować ją na nowe, nieznane dotąd tory. Władzę nad Kościołem powszechnym obejmował człowiek najlepiej do tej roli przygotowany, posiadający pełną wiedzę na temat problemów ówczesnego świata oraz niezwykle bogaty bagaż osobistych doświadczeń. Karol Wojtyła przez całe dorosłe życie musiał się zmagać z dwoma najbardziej zbrodniczymi systemami – niemieckim nazizmem i sowieckim komunizmem. Ogromu zła obu tych totalitaryzmów nie tylko osobiście doświadczył, ale – co ważniejsze – nauczył się im skutecznie przeciwstawiać.

Nie sposób również oprzeć się wrażeniu, że życiu Karola Wojtyły towarzyszyły pewne znaki i symbole, których znaczenie staje się dla nas czytelniejsze dopiero z perspektywy całego pontyfikatu papieża Polaka. Karol Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku, a więc w roku Bitwy Warszawskiej, największego w dziejach triumfu oręża polskiego odniesionego w dramatycznych okolicznościach nad bolszewicką Rosją. Znaczenie tego zwycięstwa było ogromne: Polska nie tylko obroniła swoją dopiero co odzyskaną niepodległość, lecz także ocaliła Europę

przed komunistycznym najazdem, którego skutki mogły być katastrofalne dla całej europejskiej cywilizacji. Polska na moment znów stała się *antemurale christianitatis*.

Pierwszy tak wielki pogrom barbarzyńskiego i bezbożnego komunizmu, dokonany rękoma katolickiego narodu, odbił się szerokim echem w świecie, a Bitwę Warszawską zaliczono do zaszczytnego grona kilkunastu bitew decydujących o losach świata. Polacy nazwali ją „Cudem nad Wisłą”, przypisując to wielkie zwycięstwo Matce Bożej.

Nuncjuszem apostolskim w Warszawie był wtedy biskup Achille Ratti, przyszły papież Pius XI, który z wielkim zaangażowaniem i wzruszeniem przeżywał tamte dramatyczne wydarzenia. Kiedy został papieżem w 1922 roku, polecił namalować obraz przedstawiający Cud nad Wisłą oraz obronę Jasnej Góry przed Szwedami i zawiesić je w kaplicy letniej rezydencji papieży w Castel Gandolfo, gdzie umieścił również wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej. Po latach modlił się tam także Jan Paweł II, który kazał na nowo odsłonić te dzieła, zakryte wcześniej na polecenie Pawła VI. Znamienne, że ostateczna klęska systemu komunistycznego w Europie nastąpiła właśnie za pontyfikatu Jana Pawła II, a polski papież znacząco się do niej przyczynił.

Starając się dostrzec i zrozumieć owe szczególne znaki towarzyszące życiu Karola Wojtyły, należy zwrócić uwagę na jeszcze jeden istotny aspekt. Opatrzność postawiła na drodze przyszłego papieża wspaniałe, wyjątkowe postacie, które niczym jacyś niewidzialni aniołowie odsuwały od niego wszelkie zagrożenia, prowadząc go bezpiecznie przez burzliwe czasy.

Pierwszą taką osobą w życiu polskiego papieża był jego ojciec Karol Wojtyła Senior, który całkowicie poświęcił się wychowaniu syna, ucząc go miłości do Boga i ojczyzny, zapewniając mu opiekę i edukację oraz dając osobisty przykład pobożności. Ojciec był dla młodego Karola prawdziwym autorytetem, a po śmierci matki i starszego brata stał się dla niego najbliższą, najukochańszą osobą, powiernikiem i najważniejszym przyjacielem.

Kraków

Obraz MB Wspomożycielki.
Przed nim modlił się Karol Wojtyła.

Okno papieskie przy
ul. Franciszkańskiej 3 w Krakowie.

Kościół parafialny na
krakowskich Dębnikach.
Karol Wojtyła odprawił tam
jedną z trzech Mszy Świętych
prymicyjnych.

W domu przy
ul. Tynieckiej 10
mieszkał na studiach
młody Wojtyła.

Spis treści

Droga na Tron Piotrowy	3
Konklawe	11
Nie lękajcie się.....	19
Nowy styl, nowe porządki, nowa ewangelizacja.....	22
Papież Pielgrzym	29
Światowe Dni Młodzieży	37
Kruszenie murów komunizmu.....	41
Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski	45
Zamach	48
Fatima	52
Apostoł wolności	56
<i>Ducha nie gości!</i> – Jan Paweł II w wolnej Polsce.....	61
Nauczanie Jana Pawła II	68
Ostatnie lata	71
Apel od Wydawcy.....	80